

Sygn. akt II Ca 950/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Renata Tabor
Sędziowie:	SSO Elżbieta Siergiej SSR del. Jolanta Klimowicz-Popławska (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Zofia Szczęsnowicz

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa I. W.

przeciwko PPUH (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w B.

z udziałem interwenienta ubocznego (...) Spółki Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego i interwenienta ubocznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 4 lipca 2013 r. sygn. akt I C 2035/12

I. oddala obie apelacje;

II. zasądza od pozwanego i interwenienta ubocznego na rzecz powoda po 60 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Powódka I. W. wniosła o zasądzenia na jej rzecz od pozwanego Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwoty 5,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 7 września 2012 roku do dnia zapłaty z tytułu szkody, jakiej doznała na skutek upadku na ul. (...) w B. w dniu 16 lutego 2010 roku. Ponadto

domagała się zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany PPUH (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wskazując, że powódka nie wykazała okoliczności zdarzenia wywołującego szkodę oraz tego, co było bezpośrednią przyczyną zdarzenia, co świadczy o braku podstaw do uznania zasadności zgłoszonego roszczenia.

Interwenant uboczny (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Powołując się na postanowienia umowy z dnia 16 października 2008 roku o realizację zimowego oczyszczania ulic wskazał, iż standard odśnieżania ulicy (...) wiązał się z możliwością występowania śliskości, a skoro pozwany zarówno w przededniu zajścia zdarzenia, jak i w dniu zdarzenia wykonał zlecone mu prace na ul. (...), to nie może ponosić odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 16 lutego 2010 roku.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 4 lipca 2013 roku w pkt. 1 zasądził od pozwanego PPUH (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. na rzecz powódki I. W. kwotę 5 zł z odsetkami ustawowymi w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 07.09.2012 r. do dnia zapłaty. Ponadto Sąd Rejonowy w pkt. 2 wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 507 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 77 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i nakazał zwrócić powódce ze Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Białymstoku) kwotę 39,65 złotych tytułem nadpłaconych kosztów sądowych (pkt. 3 wyroku).

Sąd I instancji ustalił, że zarządcą ulicy (...) w B. jest Miasto B., które z (...) Spółką Akcyjną V. (...) w W. zawarło umowę ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej.

Wskazał, że w dniu 16 października 2008 roku Miasto B. jako zamawiający zawarło z PPUH (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w B. jako wykonawca umowę nr (...)(...) na zimowe oczyszczanie ulic na terenie miasta B. Sektor III na okres od dnia 16 października 2008 roku do dnia 30 kwietnia 2011 roku, na mocy której to umowy wykonawca przyjął do realizacji prace polegające na zimowym oczyszczaniu ulic na terenie miasta B. w sektorze III według załącznika nr 1 do umowy oraz ulic zlokalizowanych w obrębie sektora III nie ujętych w załączniku nr 1 do umowy, w obrębie którego to sektora znajdowała się osiedlowa ulica – ul. (...). Z treści umowy wynika, że ulica ta miała być utrzymywana w trzecim standardzie oczyszczania, a prace w zakresie oczyszczania ulicy (...) miały być wykonywane na podstawie każdorazowego zlecenia zamawiającego jako tzw. odśnieżanie interwencyjne. Zgodnie z treścią załącznika nr 2 do umowy w przypadku odśnieżania interwencyjnego (na zlecenie) standardem było odplużenie jezdni oraz posypanie jej na całej szerokości materiałem uszorstniającym. Dopuszczalne było jednak występowanie luźnego śniegu i błota pośniegowego do 36 godzin oraz zajeżdżonej warstwy śniegu utrudniającej ruch, a także występowanie nabojów śnieżnych.

Sąd Rejonowy ustalił, że PPUH (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. posiadała ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej deliktowej w związku z prowadzoną działalnością i posiadany mieniem obejmujące okresem ubezpieczenia okres od dnia 1 kwietnia 2009 roku do dnia 31 marca 2010 roku (k. 29-30).

Z ustaleń Sądu I instancji wynika, że w dniu 15 lutego 2010 roku PPUH (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. wykonała na ulicy (...) w B. prace polegające na odśnieżaniu interwencyjnym. Jezdnia została odplużona oraz posypana na całej szerokości materiałem uszorstniającym, a działania te zostały powtórzone w dniu 16 lutego 2010 roku. W tym samym dniu I. W. poruszając się ulicą (...) poślizgnęła się i upadła, w wyniku czego doznała złamania trójkostnego goleni prawej z podwichnięciem stawu skokowo-goleniowego, w związku z czym, niezwłocznie została poddana zabiegowi operacyjnemu repozycji otwartej złamań i stabilizacji więzozrostu i kostki bocznej dwoma śrubami AO oraz stabilizacją kostki przyśrodkowej dwoma drutami. Powódka w szpitalu przebywała cztery doby, założono jej opatrunek gipsowy, który nosiła do dnia 1 kwietnia 2010 roku. I. W. na zwolnieniu lekarskim przebywała przez okres 8 miesięcy, poruszała się o kulach, z uwagi na ból nogi przyjmowała leki przeciwbólowe. Po zabiegu operacyjnym, w

ramach profilaktyki przeciw zakrzepowej, przyjmowała serię zastrzyków w brzuch, zaś w dniu 13 stycznia 2012 roku wykonano I. W. zabieg operacyjny usunięcia zespolenia metalowego.

Sąd Rejonowy za bezsporny przyjął fakt, iż w dniu 16 lutego 2010 roku powódka I. W. na ul. (...) w wyniku upadku doznała złamania trójkostnego goleni prawej z podwichnięciem stawu skokowo-goleniowego. Sąd przyjął, iż Miasto B. jako zarządca ulicy (...), na mocy umowy z dnia 16 października 2008 roku nr (...) (...) na zimowe oczyszczanie ulic na terenie miasta B. Sektor III, powierzyło zimowe utrzymanie nawierzchni ul. (...) pozwanemu jako profesjonalnemu podmiotowi, w związku z czym, w świetle z art. 429 k.c., konieczne było rozstrzygnięcie kwestii odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 16 lutego 2010 roku.

Biorąc pod uwagę zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd I instancji uznał, że PPUH (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. nie wywiązała się z nałożonego na niego obowiązku w zakresie utrzymania czystości i porządku na ul. (...). O powyższym świadczą zeznania poszkodowanej I. W., jak też potwierdzające je zeznania przesłuchanych w sprawie świadków M. B. i M. P. (1), z których wynika, iż w dniu 16 lutego 2010 roku ulica (...) nie była odśnieżona, a śniegu było tak dużo, że utrudniał poruszanie się. Według świadków na ulicy nikt nie odśnieżał, ani razu nie jeździły solarki, ani pług, nie było też śladów posypywania piachem. Świadkowie z całą stanowczością podkreślali, iż w ciągu co najmniej 48 godzin powierzchnia ulicy nie była odśnieżana. Sąd Rejonowy uwzględnił zeznania powyższych świadków jako spójne, logiczne i konsekwentne wskazując, że świadkowie byli na miejscu zdarzenia, zatem posiadają wiedzę o stanie utrzymania nawierzchni.

Okoliczność, iż pozwany nienależycie wywiązała się z obowiązku uprzątnięcia zarządzanego terenu potwierdził w ocenie Sądu Rejonowego dodatkowo fakt, że w dniach 15 i 16 lutego 2010 roku nie występowały znaczne opady śniegu, co wynika z informacji uzyskanej od Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (k. 141), a zatem zaistniały stan nawierzchni ulicy nie był spowodowany trudnymi warunkami atmosferycznymi. W tym kontekście dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie nie miał wg. Sądu I instancji znaczenia fakt, iż ul. (...) nie należy do głównych ulic, które należy odśnieżyć w pierwszej kolejności, a jej utrzymanie należało do trzeciego standardu, skoro zeznania wszystkich przesłuchanych osób wskazywały, że stan drogi, na której doszło do zdarzenia, uniemożliwiał poruszanie się nią, co pozostaje poza wszelkimi standardami utrzymania dróg.

Na tej podstawie Sąd Rejonowy uznał, iż bezpośrednią przyczyną poślizgnięcia się powódki, a w konsekwencji złamania kończyny, było nienależyte utrzymanie ul. (...) w dniu 16 lutego 2010 roku przez PPUH (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. i to pozwany ponosi winę za skutki zaistniałego zdarzenia.

Sąd I instancji stwierdził, że z uwagi na to, że I. W. wskutek przedmiotowego upadku doznała uszkodzenia ciała w postaci złamania trójkostnego goleni prawej z podwichnięciem stawu skokowo-goleniowego, należy jej się od pozwanego zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę zgodnie z dyspozycją przepisu art. 445 § 1 k.c., które będzie stanowiło kompensatę zarówno uszczerbku w jej zdrowiu fizycznym, jak i doznanym cierpien psychicznych bezpośrednio związanych ze stanem zdrowia powódki.

Sąd Rejonowy opierając się na materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie przyjął, że powódka na skutek złamania, jakiego doznała w wyniku upadku, cierpiała na silny ból nogi, zmuszona była przejść leczenie operacyjne, rehabilitacyjne i farmakologiczne, poniosła koszty leków w kwocie ok. 600 złotych (zastrzyków przeciwzakrzepowych i leków przeciwbólowych). Na okoliczność zakresu obrażeń ciała doznanym przez powódkę Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu medycyny sądowej M. D., która w treści sporządzonej opinii pisemnej wskazała, iż w wyniku zdarzenia z dnia 16 lutego 2010 roku powódka doznała trójkostkowego złamania prawej goleni. Biegła oceniła trwałe uszczerbek na zdrowiu według tabel stanowiących załącznik do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z pkt 162 b (ograniczenie ruchomości i zniekształcenia w stawach skokowych – ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy) – 20% i podała, iż leczenie wypadkowe było wieloetapowe i obejmowało: leczenie operacyjne – pobyt w szpitalu w dniach 16-19.02.2010 roku, doleczenie ambulatoryjne w bezpośrednim okresie pooperacyjnym z profilaktyką przeciwzakrzepową – kolejnych 30 dni, doleczenie ambulatoryjne w poradni ortopedycznej – gips 6 tygodni, doleczenie po zdjęciu gipsu, pobyt w szpitalu

w dniach 12-13.01.2012 roku celem usunięcia materiału zespalającego, doleczenie w poradni ortopedycznej do dnia 16.02.2012 roku oraz leczenie rehabilitacyjne prowadzone w (...) w okresie od 11.03.2010 roku do dnia 31.08.2010 roku. Biegła wskazała ponadto, iż w okresie leczenia ambulatoryjnego konieczne i uzasadnione było ponoszenie kosztów związanych z zakupem leków przeciwwkrzepliwych (F.) i poprawiających stan naczyń krwionośnych (A.), a w dalszych okresach mogły być w użyciu popularne środki przeciwbólowe i przeciwzapalne stosowane miejscowo (maści, żele) lub ogólnie – doustnie.

W związku ze zgłoszonymi przez powódkę zastrzeżeniami do opinii, biegła w opinii uzupełniającej wskazała, iż zakres kosztów leczenia powódki niewątpliwie przekraczał kwotę 5 złotych, a obrażenia ciała powódki, zakres leczenia i opisane w opinii skutki pozostają w ścisłym związku przyczynowo-skutkowym ze zdarzeniem z dnia 16 lutego 2010 roku tj. poślizgnięcia się. Do tak uzupełnionej opinii żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń.

Sąd Rejonowy uznał powyższą opinię za wiarygodną wskazując, że została sporządzona przez biegłą posiadającą odpowiednie kwalifikacje i wieloletnie doświadczenie, w sposób rzetelny i pełny, a wnioski i wyjaśnienia biegłej są logiczne, spójne, konsekwentne, a przede wszystkim miarodajne dla dokonania ustaleń potrzebnych do rozstrzygnięcia sporu, którego przedmiot został wskazany w pozwie.

Ustalając należną powódce kwotę zadośćuczynienia Sąd I instancji wziął pod uwagę fakt, iż na skutek doznanego złamania wymagała konsultacji ortopedycznej, hospitalizacji oraz przeprowadzenia zabiegu operacyjnego, a doznany przez nią uraz wymagał zastosowania opatrunku gipsowego przez okres 6 tygodni, co było źródłem dyskomfortu. Sąd wskazał też na dolegliwości bólowe, których powódka doznawała podczas całego procesu leczenia, a które utrzymują się do dnia dzisiejszego i wymagają przyjmowania leków przeciwbólowych oraz na znaczny stopień ograniczenia w poruszaniu się i konieczność używania kul przez długi okres, a także aktualne utykanie powódki po większym forsowaniu kończyny, drętwienie i ziębniecie stopy i obwodowej części goleni prawej, nasilające się przy zmianie pogody. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Rejonowy uznał, że dochodzona przez powódkę niewielka suma w wysokości 5 złotych jest jedynie symboliczną i powództwo w tej kwocie podlegało uwzględnieniu w całości.

O odsetkach Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 k.c. od dnia 7 września 2012 roku, uwzględniając żądanie w całości.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania stwierdzając, że powódka wygrała sprawę w 100%, a zatem należy jej się od przeciwnika procesowego zwrot całości poniesionych kosztów, na które składa się kwota 30 złotych uiszczona tytułem części opłaty od pozwu, kwota 400 złotych tytułem wynagrodzenia biegłego za sporządzenie opinii oraz kwota 77 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, których wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 z późn. zm.) wraz z opłatą skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych ustaloną na podstawie części IV załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. 2006 roku, nr 225, poz. 1635).

Apelacje od powyższego wyroku złożyli pozwany oraz interwenient uboczny.

Pozwany PPUH (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. zaskarżył wyrok w całości i orzeczeniu zarzucił:

1) Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym polegającą na:

a) ustaleniu, że odpowiedzialność za zdarzenie szkodzące, któremu uległa powódka ponosi pozwany, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego w postaci: umowy Nr (...) (...) na zimowe odśnieżanie ulic w B. w sektorze III wraz z załącznikiem nr 1 wskazującym, że ul. (...) w B. (nienależąca do I i II standardu odśnieżania) była odśnieżana w ramach akcji interwencyjnych

na zlecenie, a także wraz z załącznikiem nr 2 opisującym zasady i technologię wykonania prac wynika, że pozwany działał zgodnie z postanowieniami umowy zawartej z Gminą B. i nie ponosi odpowiedzialności kontraktowej ani deliktowej za zaistniałe zdarzenie,

b) ustaleniu, iż jezdnia ulicy (...) nie była odśnieżana w dniach 15 lutego i 16 lutego 2010 roku, podczas gdy z całokształtu zebranego w sprawie materiału dowodowego, zwłaszcza w postaci powołanej wyżej umowy wraz z załącznikami oraz z zeznań świadków C. P. i M. R. wynika wyraźnie, że ulica była odśnieżana w zakresie wymaganym przez Gminę B. oraz w jakim pozwalała na to jej nawierzchnia z kostki brukowej,

2) niewyjaśnieniu okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, polegające na niepoczynieniu przez Sąd I instancji żadnych ustaleń dotyczących miejsca, godziny i przebiegu zdarzenia szkodzącego w sytuacji, gdy nie jest jasne, w którym miejscu przy ul. (...) poślizgnęła się i w którym miejscu upadła powódka; czy to miało miejsce na jezdni (jeżeli zaś na jezdni, to konkretnie gdzie), czy na chodniku, w sytuacji gdy ustalenia powyższe są kwestią pierwotną i kluczową dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie,

3) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. polegające na dowolnej, zamiast swobodnej ocenie dowodów wyrażającej się w niewskazaniu przez Sąd I instancji, z jakich powodów odmówił wiary zeznaniom świadków C. P., M. R. oraz J. T., w wybiórczej ocenie zeznań świadka M. P. (1), a także w pominięciu szczegółowych rozważań nad kwestią odpowiedzialności Gminy B. za zaistniałe zdarzenie, co przeczy obowiązкови wszechstronnego rozważenia przez Sąd orzekający zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Na tej podstawie pozwany uniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez poczynienie koniecznych dla rozstrzygnięcia ustaleń i w konsekwencji oddalenie powództwa w całości, ewentualnie

2) uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,

3) zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Interwenient uboczny ze strony pozwanego - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zaskarżył wyrok w całości i orzeczeniu zarzucił naruszenie:

1) prawa materialnego tj. art. 429 k.c. w zw. z art. 415 k.c. poprzez błędne ich zastosowanie polegające na uznaniu, że zarządca drogi Miasto B., odpowiedzialny za usuwanie skutków zimy skutecznie ekskułpował się od odpowiedzialności za zdarzenie będące przedmiotem procesu, powierzając obowiązki usuwania skutków zimy profesjonalistcie, bez uprzedniego dokonania wykładni wiążącej pozwanego i Miasto B. umowy, a w konsekwencji błędne przypisanie winy za zdarzenie pozwanemu;

2) przepisów postępowania tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nie rozważenie przez Sąd Rejonowy w sposób wszechstronny zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci umowy z dnia 16.10.2008 roku wraz z załącznikami oraz protokołem konieczności (k. 85, 86), łączącej Miasto B. i pozwanego, a także całkowite pominięcie zeznań świadków J. T., C. P., M. R. oraz reprezentanta pozwanego M. P. (2), na okoliczność sposobu wykonania prac zleconych przez miasto oraz możliwości usunięcia oblodzenia drogi środkami zleconymi przez Miasto B., a także przyznanie

waloru wiarygodności zeznaniom świadków M. B., M. P. (1) i powódki odnośnie okoliczności, że ani dnia 16 lutego 2010 roku, ani też dzień wcześniej ul. (...) nie była odśnieżana, podczas gdy doświadczenie życiowe wskazuje, że świadkowie nie mogliby tego wiedzieć, a już na pewno nie pamiętaliby takiej okoliczności po prawie trzech latach od zdarzenia, podczas gdy czas (godzina 1.10) dokonania odśnieżania m.in. ul. (...) w dniu 16.02.2010 roku wynika z załącznika 2 – akcje czynne do protokołu konieczności (k. 86), gdzie wskazano datę i czas odśnieżania sektora III.

Na tej podstawie interwenient uboczny wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie**
- 2) uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji,**
- 3) zasądzenie od powódki na rzecz interwenienta ubocznego kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych.**

SĄD OKRĘGOWY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Apelacje nie zasługiwały na uwzględnienie.

Pomimo, że ustalenia Sądu Rejonowy w zakresie okoliczności zdarzenia z dnia 16 lutego 2010 roku, które doprowadziło do powstania szkody po stronie powódki nie zostały dokonane w sposób wystarczająco szczegółowy, a ocena zaferowanych przez pozwanego dowodów nie była pełna, nie objęła bowiem zeznań świadków zgłoszonych przez pozwanego oraz protokołu konieczności Nr (...) z dnia 1 lutego 2010 roku wraz z załącznikiem nr. 2 (k. 85-86), to finalnie zaskarżony wyrok jest zdaniem Sądu Okręgowego słuszny.

Należy zaznaczyć, że w oparciu o zgromadzony przed Sądem Rejonowym materiał dowodowy, możliwe jest wyeliminowanie wskazanej wadliwość postępowania odnotowanej w zarzutach obu apelacji, bez potrzeby odsyłania sprawy do ponownego rozpoznania, tym bardziej, że brak jest podstaw do uznania, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty roszczenia będącego podstawą powództwa oraz że naruszył przepisy prawa materialnego. Wypada podkreślić, że sąd odwoławczy jako sąd merytoryczny, poza uprawnieniem do prowadzenia własnego postępowania dowodowego, może również uzupełnić braki w ocenie materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji. Należy natomiast stwierdzić, że zarówno te ustalenia faktyczne, które zostały przez Sąd I instancji poczynione, a także przeprowadzona ocena prawna, zasługują na aprobatę i Sąd Okręgowy przyjmuje je za własne.

Wymaga podkreślenia, że kwestią kluczową w sprawie, stanowiącą istotę sporu, było ustalenie czy pozwany, któremu jako profesjonalście zarządca drogi Miasto B. powierzyło zgodnie z umową z dnia 16 października 2008 roku zimowe oczyszczanie ulic na terenie miasta B. w sektorze III, w tym m. in. ulicy (...), należycie wywiązał się z obowiązku wynikającego z powołanej umowy i dokonał odpłuzenia ulicy (...) oraz posypania jej nawierzchni mieszanką piaskowo - solną w dniu 16 lutego 2010 roku, stosownie do treści protokołu konieczności Nr (...) z dnia 1 lutego 2010 roku wraz z załącznikiem nr. 2 (k. 85-86). Należy zgodzić się ze stanowiskiem obu skarżących, że pozytywna odpowiedź na tak postawione pytanie prowadziłoby w świetle art. 429 k.c. oraz treści powołanej umowy do wyłączenia odpowiedzialności pozwanego, nie eliminowałaby natomiast odpowiedzialności powierzającego za szkodę wyrządzoną jego własnym zaniedbaniem, a opartej na art. 415 k.c.

W przekonaniu Sądu Okręgowego wskazaną kwestię należy jednak ocenić negatywnie i tak, jak przyjął Sąd Rejonowy uznać, że pozwany nie wypełnił w sposób należyty obowiązków wynikających z wiążącej go z Miastem B. umowy i ponosi winę za skutki zaistniałego zdarzenia.

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budziły wątpliwości okoliczności, w jakich doszło do zdarzenia, na skutek którego szkody doznała powódka. Wprawdzie powyższe okoliczności nie zostały szczegółowo przytoczone w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, Sąd Rejonowy

ograniczył się bowiem jedynie do wskazania, że do upadku powódki doszło w wyniku jej poślizgnięcia się na ulicy (...) w dniu 16 lutego 2010 roku, to dowody zebrane w toku postępowania pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie zarówno miejsca, jak i czasu, w którym nastąpił upadek powódki. Należy zaznaczyć, że nie tylko I. W., ale i naoczni świadkowie zdarzenia M. B. i M. P. (1) zeznali, że powódka przewróciła się i upadła na ulicy (...) w drodze do sklepu (k. 127, 129-131). Powyższe potwierdza też protokół zgłoszenia uszkodzenia ciała z dnia 23 lutego 2010 roku sporządzony przez powódkę i złożony kolejnego dnia w Urzędzie Miejskim w B., a znajdujący się w dopuszczonych jako dowód w sprawie, aktach szkodowych (...) SA V. (...) z siedzibą w W. Oddział w B., gdzie pierwotnie szkodę zgłosiła powódka. Wymaga podkreślenia, że powołanym dokumencie, który został sporządzony kilka dni po zdarzeniu, znajduje się szkic miejsca zdarzenia, z którego jednoznacznie wynika, że upadek powódki nastąpił na ulicy (...) w pobliżu sklepu (...), zaś zajście nastąpiło o godzinie 13.10.

W dalszej kolejności należy stwierdzić, że wbrew stanowisku obu skarżących, Sąd Rejonowy prawidłowo i wystarczająco wnikliwie dokonał wykładni pełnej treści umowy łączącej Miasto B. i pozwanego z dnia 16 października 2010 roku, w tym szczególnych regulacji dotyczących oczyszczania ulicy (...), która zaliczana była do ulic zlokalizowanych w obrębie sektora III nie objętych załącznikiem nr. 1 do umowy i podlegała oczyszczaniu w sezonie zimowym na podstawie każdorazowego zlecenia Miasta B. w ramach tzw. odśnieżania interwencyjnego polegającego na odpłuzeniu jezdni i posypaniu jej na całej szerokości materiałem uszorstniającym. Jak wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia Sąd I instancji wziął też pod uwagę opisany w załączniku nr. 2 do powołanej umowy opis standardów utrzymania dróg w okresie zimowym, w którym zawarto odstępstwa od standardu odśnieżania w warunkach po ustaniu opadów śniegu i stwierdzeniu wystąpienia zjawiska śliskości.

Przy uwzględnieniu powyższych regulacji dotyczących częstotliwości i sposobu zimowego oczyszczania ulicy (...), a także ich praktycznej realizacji potwierdzonej zeznaniami świadków C. P., M. R., J. T. i wyjaśnień reprezentanta pozwanej M. P. (2), które w tym zakresie w pełni zasługują na wiarę, a także w oparciu o pozostałe dowody zebrane w sprawie, należało za Sądem Rejonowym uznać, że pozwany nie wywiązał się ze swoich zobowiązań wynikających z przedmiotowej umowy i nie uprzątnął w dniu 16 lutego 2010 roku śniegu ani nie posypał powierzchni ulicy mieszanką solno-piaskową. Należy bowiem zauważyć, że stan ulicy (...) z chwili zajścia najpełniej obrazują zeznania powódki oraz naocznych świadków zdarzenia, którzy zgodnie wskazywali, iż w dniu 16 lutego 2010 roku ulica (...) była zaśnieżona i śliska.

Opisany stan rzeczy nie pozwala zdaniem Sądu Okręgowego na uznanie za wiarygodne zaoferowanych przez pozwanego dowodów w postaci zeznań świadków C. P., M. R., J. T. wskazujących na przeprowadzenie w dniu 16 lutego 2010 roku godzinie 1.10 oczyszczenia przez pozwanego ulicy (...) zgodnie z obowiązującym go standardem. Należy bowiem zauważyć, że gdyby istotnie pozwany odpłuził przedmiotową ulicę i posypał jej nawierzchnię mieszanką solno-piaskową o godzinie 1.10 w nocy, to o godzinie 13.10, kiedy doszło do upadku powódki, na ulicy nie zalegałby śnieg, a pod nim warstwa lodu. Wymaga podkreślenia, na co słusznie zwrócił uwagę Sąd Rejonowy, że z informacji udzielonych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej wynika (k. 141), że opady śniegu zarówno w dniu 16 lutego, jak i dzień wcześniej 15 lutego były minimalne i wynosiły parę milimetrów (odpowiednio 0,3 i 0,1 cm), a zatem nie mogło być tak, że po uprzątnięciu śniegu przez pozwanego, spadła duża warstwa nowego śniegu i zalegała na ulicy.

W sytuacji, gdy pozwany otrzymał od Miasta B. polecenie pługowania i posypywania mieszanką solno-piaskową ulic w sektorze III nie ujętych w załączniku do umowy w dniach prowadzenia akcji czynnej, jak to wynika z treści protokołu konieczności, winien był w dniach wskazanych w załączniku nr. 2 do tego protokołu, a zatem również w dniu 16.02.2010 roku, wykonać swoje obowiązki, czego jednak nie uczynił, na co wskazuje stan ulicy (...) opisany w zeznaniach naocznych świadków zdarzenia. Wprawdzie świadkowie pozwanej wskazywali, że z uwagi na rodzaj nawierzchni ulicy (...) (polbruk) i wyłączenie możliwości posypywania jej solą, a także małą częstotliwość odśnieżania ulicy (...) (odśnieżanie interwencyjne), nie było możliwe całkowite usunięcie pokrywy śnieżnej przybierającej postać lodu, to należy zauważyć, że powyższe okoliczności nie uniemożliwiały zebrania luźnego śniegu oraz istotnego zmniejszenia śliskości nawierzchni poprzez posypanie powstałej warstwy ubitego śniegu mieszanką piasku i soli. Gdyby istotnie pozwany należycie wykonał czynności, do których był zobowiązany, przy panujących warunkach atmosferycznych, na ulicy (...) nie powinien znajdować się luźny śnieg, a nawierzchnia ulicy winna być posypana

piaskiem i solą, co wydatnie zmniejszyłoby śliskość jezdni. Należy zauważyć, że pozwany nie podjął próby wykazania swoich twierdzeń o odśnieżeniu ulicy (...) w nocy 16 lutego 2010 roku, pomimo że w świetle zeznań świadka C. P. każdy pojazd odśnieżający jest zaopatrzony w (...), a zatem istnieje możliwość ustalenia, kiedy i ile razy odśnieżana była konkretna ulica miasta.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy uznał, że wadliwość orzeczenia Sądu Rejonowego polegająca na niekompletnej ocenie dowodów i pominięciu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn odmowy wiarygodności dowodów w postaci zeznań świadków zgłoszonych przez pozwanego, co stanowiło naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., nie miała wpływu na treść zaskarżonego wyroku, pozwalając na jego ocenę i finalne uznanie orzeczenia za trafne.

W konsekwencji nie można zgodzić się z twierdzeniami skarżącego interwenienta ubocznego po stronie pozwanego jakoby zaskarżone rozstrzygnięcie było sprzeczne z przepisami prawa materialnego, a mianowicie z art. 429 k.c. i 415 k.c. W związku z tym, że zarządca drogi Miasto B. skutecznie powierzyło czynności zimowego oczyszczania ulicy (...) pozwanemu jako profesjonalście, a ten, jak wyżej wykazano, nie wywiązał się należycie z zawartej umowy, to zgodnie z dyspozycją art. 429 k.c. powierzający zwolniony jest z odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez przedsiębiorstwo trudniące się zawodowo wykonywaniem powyższych czynności. Wątpliwości nie budzi spełnienie w przedmiotowej sprawie przesłanek art. 415 k.c. warunkujących odpowiedzialność deliktową pozwanego. Należy zauważyć, że w sprawie nie była kwestionowana szkoda, której doznała powódka w postaci złamania trójkostnego goleni prawej z podwichnięciem stawu skokowo-goleniowego, zaś zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje na ścisły związek przyczynowy między upadkiem powódki na zaśnieżonej i śliskiej ulicy (...), w wyniku którego doznała opisanych obrażeń, a zawinionym działaniem pozwanego, który nie wywiązał się należycie z obowiązków wynikających z umowy z dnia 16 lutego 2010 roku.

Sąd Okręgowy podziela również dokonane przez Sąd I instancji ustalenia i ocenę dowodów w zakresie uszczerbku w dobrach osobistych, którego na skutek przedmiotowego zdarzenia doznała powódka, a także w zakresie wysokości zasądanego zadośćuczynienia.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na mocy art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje jako niezasadne.

O kosztach procesu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania, zasądając od pozwanego i interwenienta ubocznego na rzecz powódki tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym kwoty po 60 zł w oparciu o § 6 pkt. 1, § 13 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 z późn. zm.)